

ภูมิปัญญาด้านการแพทย์ไทย
(การนวดแผนไทย)

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นายพรศักดิ์ สกุล เดชพศิน

เกิดวันที่ - เดือน - พ.ศ. ๒๕๔๙ อายุ ๗๐ ปี

สัญชาติ ไทย

การศึกษา.....โรงเรียน.....

ที่อยู่ปัจจุบัน .๒๖/๑ หมู่ที่ ๘ ตำบล นาโบสถ์ อำเภอ วังเจ้า จังหวัด ตาก หมายเลขโทรศัพท์

ความเชี่ยวชาญ

มีความรู้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการนวดแผนไทย คือ การคลายปวดกล้ามเนื้อ แก้ปัญหาเส้นยึดต่าง ๆ เนื่องจากการนวดแผนไทยจะมีท่ากดจุดที่กระจายตามตำแหน่งสำคัญทั่วร่างกาย ซึ่งจุดนี้สำคัญมาก และต้องกระทำโดยผู้ที่ได้รับการอบรมคุณวุฒิด้านนี้โดยเฉพาะ นอกจากการคลายความปวดเมื่อยแล้ว การนวดแผนไทยยังสามารถรักษาโรคได้ เมื่อทำงานร่วมกับน้ำมันนวดสมุนไพร หรือลูกประคบสมุนไพร ซึ่งโปรแกรมเหล่านี้มักอยู่ในหมวดของการแพทย์ทางเลือก

ด้านการแพทย์แผนไทย อันได้แก่ ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ เช่น ยาจากสมุนไพรอันมีอยู่หลากหลาย การนวดไทย การดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เป็นต้น

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ถือว่าเป็นระบบการแพทย์แบบองค์รวมระหว่าง กาย จิต สังคมและธรรมชาติ ซึ่งจะเห็นว่าการแพทย์แผนไทยไม่ได้มุ่งเน้นเป็นแต่เพียงการบำบัดโรคทางกาย หรือการรักษาเฉพาะส่วนอย่างการแพทย์ตะวันตก แต่เป็นการดูแลสุขภาพของคนทั้งร่างกาย และจิตในระดับปัจเจกบุคคล และยังสอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนหรือสังคม และยังเอื้อประสานความสมดุลของระบบนิเวศน์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยจึงต้องเป็นองค์ความรู้ ระบบความคิด ความเชื่อของชุมชนได้จาก ประสบการณ์ที่สั่งสม ปรับตัว และดำรงชีพตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคม-วัฒนธรรมในแง่การจัดการป้องกัน การดูแล และการรักษาสุขภาพของคนไทยที่มีการพัฒนาสืบทอดกันมารากฐานหรือองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยนั้นเป็นผลจากการใช้สติปัญญาปรับตัวตามสภาวะการณ์ต่างๆ เป็นภูมิปัญญาอันเกิดจากประสบการณ์ของคนไทยเอง หรืออาจเป็นภูมิปัญญาจากภายนอกที่ได้มีการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอด ซึ่งมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต และเกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับกลุ่มชนชาติอื่น และรับเอามาปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม-วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนไทย

อุปกรณ์การนวดแผนไทย

๑. เตียนนวดตัวหรือเบาะนวดตัว และหมอน
๒. ผ้าขนหนู
๓. น้ำมันนวดตัว
๔. ครีมหรือน้ำมันสำหรับนวดฝ่าเท้า
๕. เตียนนวดฝ่าเท้า
๖. ลูกประคบสมุนไพร

วิธีการนวดแผนไทย

เราสามารถนวดบนร่างกาย โดยใช้วิธีการนวดต่าง ๆ ดังนี้

- การนวด** การใช้น้ำหนัก กดลงบนส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย น้ำหนักที่กดจะทำให้ กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น พังผืด คลาย การนวดไทยเน้นมักจะใช้น้ำหนักของร่างกายเป็นแรงกด
- การบีบ** เป็นการใช้น้ำหนัก กดลงบนส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ในลักษณะ 2 แแรงกดเข้าหากัน
- การคลึง** การใช้น้ำหนัก กดคลึง เป็นการกระจายน้ำหนักกดบนส่วนนั้น การคลึงให้ผลในการคลายใช้กับ บริเวณที่ไวต่อการสัมผัส เช่น กระดูก ข้อต่อ
- การถู** การใช้น้ำหนักถู เพื่อให้ผิวหนังเกิดการยืดขยายรูขุมขนเปิด วิธีนี้นิยมใช้กับยาหรือน้ำมันเพื่อให้ ตัวยาซึมเข้าได้ดี
- การกลิ้ง** การใช้น้ำหนักหมุนกลิ้ง ทำให้เกิดแรงกดต่อเนื่องไปตลอดอวัยวะ ทั้งยังเป็นการยืด กล้ามเนื้ออีกด้วย
- การหมุน** การใช้น้ำหนักหมุนส่วนที่เคลื่อนไหวได้คือ ข้อต่อ เพื่อให้พังผืด เส้นเอ็นรอบ ๆ ข้อต่อ ยืดคลายการ เคลื่อนไหวดีขึ้น
- การบิด** จะมีลักษณะคล้ายกับการหมุน
- การตัด** การใช้น้ำหนักยืด ดัดกล้ามเนื้อ เส้นเอ็นพังผืดให้ยืดกว่าการทำงานปกติ เพื่อให้เส้นหย่อนคลาย
- การทุบ** การใช้น้ำหนักทุบ ตบ สับ ลงบนกล้ามเนื้อให้ทั่ว
- การเขย่า** การใช้น้ำหนักเขย่ากล้ามเนื้อ เพื่อกระจายความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อให้ทั่ว

▶ ลักษณะการวางแผนโบราณ

แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ

การนวดยึด ตัด ลักษณะการนวดแบบนี้คือ การยึด ตัดกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น ฟังผิด ให้ยึดคลาย

การนวดแบบจับเส้น ลักษณะการนวดคือ การใช้น้ำหนักกดลงตลอดลำเส้นไปตามอวัยวะต่าง ๆ การนวดชนิดนี้คืออาศัยความเชี่ยวชาญของผู้นวด ซึ่งได้ทำการนวดมานานและสังเกตถึงปฏิกิริยาของแรงกดที่แล่นไปตามอวัยวะต่าง ๆ

การนวดแบบกดจุด ลักษณะการนวดคือ การใช้น้ำหนักกดลงไปบนจุดของร่างกาย การนวดนี้เกิดจากประสบการณ์และความเชื่อว่าอวัยวะของร่างกายมีแนวสะท้อนอยู่บนส่วนต่าง ๆ และเราสามารถกระตุ้นการทำงานของอวัยวะนั้นโดยการกระตุ้นจุดสะท้อนที่อยู่บนส่วนต่าง ๆ บนร่างกาย

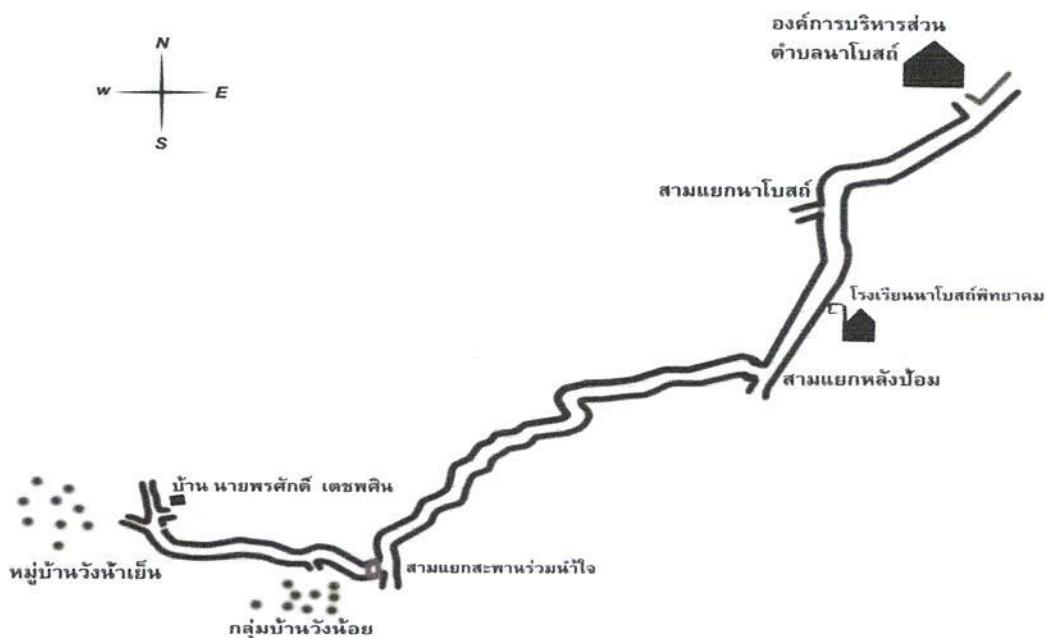
ผลงาน/รางวัลที่ได้รับ

- ๑.รักษาอาการปวดเมื่อย และให้น้ำเกลือ ประชาชนในหมู่บ้าน
- ๒.ได้เป็นวิทยากรในการนวดแผนโบราณ

ลักษณะการถ่ายทอด

มีการฝึกหัดให้กับประชาชนในหมู่บ้านและบุคคลที่ต้องการเรียนรู้ และให้คำแนะนำปรึกษาทุกขั้นตอนของการนวด เพื่อให้ภูมิปัญญาสาขานี้ยังคงอยู่สืบไป

แผนที่เดินดิน

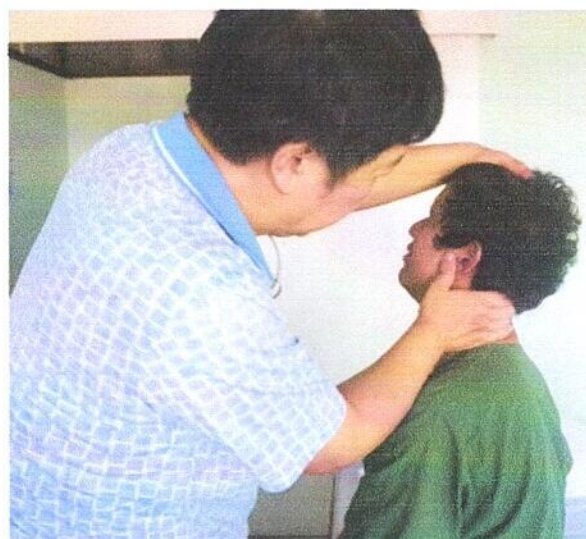

ผลงานของ นายพรศักดิ์ เดชพศิน

นวดแผนไทย

การนวดบริเวณขา

การนวดบริเวณคอ